

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Social- og Indenrigsudvalg

Dato: 02-04-2020
Enhed: NAERSOM
Sagsbeh.: DEPISH
Sagsnr.: 2004109
Dok. nr.: 1157168

Folketingets Social- og Indenrigsudvalg har den 27. marts stillet følgende spørgsmål nr. 414 (Alm. del) til sundheds- og ældreministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Adsbøl (DF).

Spørgsmål nr. 414:

”Er ministeren enig i, at hjemmeboende demente borgere, hører under det der kan betegnes om ”kritiske funktioner” (jf. ministerens nyligt udsendte bekendtgørelse om håndtering af COVID-19 på socialområdet), dvs. at de skal have den hjælp, de har behov for, herunder også aflastning af pårørende, og vil ministeren desuden bekræfte, at såfremt den demente borgers aflastningsplads, daghjem m.m. er lukket ned som følge af COVID-19, kan man bruge bestemmelser i serviceloven f.eks. om socialpædagogisk bistand, ledsagerordning, rengøring, personlig og praktisk hjælp m.m.?”

Svar:

Sundhedsstyrelsen har beskrevet, hvad der kan betegnes som kritiske funktioner i sundheds- og ældreplejen under COVID-19 i notatet ”Håndtering af COVID-19: Beskrivelse af kritiske funktioner i sundhedsvæsenet under COVID-19”, der ligger på Sundhedsstyrelsens hjemmeside.

Sundhedsstyrelsen definerer kritiske funktioner som aktiviteter, der er nødvendige for ”i betydelig grad at styrke, opretholde eller hindre forværring af et konkret individs sundhed, funktionsniveau, livskvalitet (..)”.

Sundhedsstyrelsen vurderer bl.a., at indsatser inden for pleje og omsorg på plejehjem og -centre og i hjemmeplejen kan betragtes som kritiske funktioner, men understreger samtidig, at der altid skal foretages en konkret vurdering af om en given behandling/plej opgave mv. er kritisk.

Vi står som bekendt i en helt ekstraordinær situation, hvor det desværre har vist sig nødvendigt at fastsætte regler, der kan fravige anden lovgivning for at sikre de nødvendige prioriteringer på det kommunale sundheds-, ældre og socialområde. Som det også fremgår af Sundhedsstyrelsens notat, betyder det, at det under COVID-19-epidemien kan blive nødvendigt at indstille kritiske funktioner midlertidigt af hensyn til et behov for at kunne bringe ressourcer, herunder personale, kompetencer og materiel i anvendelse på andre områder af sundhedsvæsenet.

Af [Bekendtgørelse om begrænsning af rettigheder på sundheds- og ældreområdet i forbindelse med håndtering af COVID-19](#) fremgår hvilke regler om kommunale plejetilbud mv., der kan fraviges midlertidigt under COVID-19-epidemien, herunder mulighed for fravigelse af regler om afløsning og aflastning efter servicelovens § 84 og personlig og praktisk hjælp efter servicelovens § 83.

Det er dog vigtigt at understrege, at kommunen altid skal foretage en konkret og individuel vurdering af den enkelte borgers særlige behov, inden der træffes beslutning om at reducere eller udskyde hjælp eller tilbud til borgeren eller pårørende. Det gælder også, selvom vi står i en ekstraordinær situation pga. COVID-19.

Det er derfor ikke lovligt, hvis en kommune træffer en generel beslutning om, at alle modtagere af en given hjælp vil få helt eller delvist reduceret hjælpen. Det er hverken lovligt efter de gældende regler i serviceloven eller med reglerne i den nye bekendtgørelse.

Det er fortsat kommunens ansvar at tage vare på de svageste borgere i samfundet, herunder hjemmeboende borgere med demens og deres pårørende, der er afhængige af hjælp. Der påhviler kommunerne et særligt ansvar for at sikre en fornøden opfølgning på de borgere, der har fået reduceret deres hjælp helt eller delvist.

Kommunen har desuden pligt til løbende at vurdere nødvendigheden af de beslutninger og afgørelser, der er truffet i medfør af bekendtgørelsen, ligesom kommunen løbende skal vurdere, om betingelserne for foranstaltningerne efter bekendtgørelsen fortsat er opfyldt.

Det er Ankestyrelsen, der fører det overordnet tilsyn med, om kommunerne agerer i overensstemmelse med reglerne i serviceloven og med reglerne i den nye bekendtgørelse. Både borgere og interesseorganisationer kan indbringe en sag for Ankestyrelsens Tilsyn vedrørende overtrædelser af de nye bekendtgørelser.

Det skal understreges, at der er tale om midlertidige foranstaltninger, der skal ophøre, så snart det ikke længere er nødvendigt af hensyn til at forebygge eller inddæmme udbredelse af sygdommen. Derfor følger regeringen løbende situationen.

Det skal afslutningsvist bemærkes, at Sundhedsstyrelsen har en løbende dialog med både kommunerne og KL vedrørende COVID-19 beredskab i kommunerne, samt behovet for nationale retningslinjer eller kommunikation fra Sundhedsstyrelsens side i forhold til, at kommunerne kan lykkes med at håndtere COVID-19-epidemien. Det gælder fx en eventuel ekstraordinær belastning af både det sekundære og primære sundhedsvæsen eller forskellige indsatser i kommunerne i forhold til pleje og hjælp til ældre og andre grupper på socialområdet.

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Ida Stube Holst